

стю спеціальних заходів матеріально-технічного, управлінського характеру, цілеспрямованою роботою з особовим складом в цьому напрямку; загальної і професійної підготовленості співробітника; ефективністю дій щодо забезпечення особистої безпеки при вирішенні професійних завдань або в ситуаціях, пов'язаних з професійною діяльністю, у повсякденній життєдіяльності працівників поліції залишається як методично, так і практично не вирішеними. [2]

На етапі реформування виникає проблема в комплексному дослідженні теоретичних та практичних проблем організаційно-правового забезпечення професійної підготовки працівників превентивної діяльності, практична значимість якої полягає у вирішенні низки проблем прикладного характеру, пов'язаних із вдосконаленням законодавства у сфері професійної підготовки персоналу, а також у розробці практичних рекомендацій щодо критеріїв підвищення професійної майстерності працівників, задіяних на охорону правопорядку та публічну безпеку.

Загальні проблеми професійної підготовки працівників правоохоронних органів висвітлювалися у вітчизняних працях М.І. Ануфрієва, В.Г. Бабенка, С.Є. Бутова, Г.І. Васильєва, І.П. Закорка, В.І. Пліска, Б.Б. Шаповалова та інш. Окремі аспекти самооборони правоохоронців розглядалися в роботах І.В. Лебедева, Н.М. Ознобішина, В.А. Спірідонова, Л.М. Українця, Б.Б. Шаповалова, А.А. Харлампієва та інш.

1. Ременець О. І., Шаповалов Б.Б. Про необхідний мінімум підготовленості для працівників міліції // Науковий вісник Національної академії внутрішніх справ України. – 1998. № 4. – с. 70-72.

2. Поливанюк В.Д., Джафаров Ш.З. Забезпечення особистої безпеки поліцейського під час застосування превентивних заходів / В.Д. Поливанюк, Ш.З. Джафаров // Актуальні проблеми забезпечення публічного порядку та безпеки в сучасних умовах: вітчизняний та міжнародний досвід: матеріали Міжнар. наук.-практ. конф. (Дніпро, 25 жовтня 2019 р.). - Дніпро: ДДУВС, 2019. – С. 201-203. URL: <http://er.dduvs.in.ua/handle/123456789/4755> (дата звернення 22.02.2021).

Володимир Приходько,
завідувач кафедри теорії
та методики спортивної підготовки,
Придніпровської державної академії
фізичної культури і спорту,
доктор педагогічних наук, професор

Максим Логвиненко,
викладач кафедри
спеціальної фізичної підготовки
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ

ЗАСТОСУВАННЯ ПОЛІЦЕЙСЬКИМ СПЕЦІАЛЬНИХ ПРИЙОМІВ БОРОТЬБИ, ЯК ЗАСІБ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ОСОБИСТОЇ БЕЗПЕКИ

Розробка і реалізація заходів щодо підвищення рівня безпеки працівників поліції, нормативно-правового регулювання безпечного виконання ними службових обов'язків з огляду на зміни в підготовці правоохоронців нової генерації має забезпечувати більш високий рівень їхньої особистої безпеки [1].

З метою забезпечення особистої безпеки під час виконання службових обов'язків, пов'язаних з ризиком завдання фізичних ушкоджень, поліцейський зобов'язаний використовувати тактичні уміння та фізичну підготовленість. Це досягається шляхом забезпечення гідної спеціальної фізичної підготовки до екстремальних ситуацій, розвитку таких якостей, як сила, витривалість, гнучкість, швидкість і точність рухів, підвищення «запасу міцності» службовця.

На законодавчому рівні застосування фізичного впливу, як одного з заходів примусу, регламентується ст. 42, 43 і 44 Закону України «Про Національну поліцію» [2], відповідно до яких фізичним впливом є застосування будь-якої фізичної сили, а також спеціальних прийомів боротьби з метою припинення протиправних дій правопорушників. Поліцейський

може застосовувати фізичну силу, у тому числі спеціальні прийоми боротьби (рукопашного бою), для забезпечення особистої безпеки або/та безпеки інших осіб, припинення правопорушення, затримання особи, яка вчинила правопорушення, якщо застосування інших поліцейських заходів не забезпечує виконання поліцейським повноважень, покладених на нього законом.

Очевидно, що для досягнення ефективного подолання протизаконної фізичної протидії з боку правопорушника з урахуванням особистої безпеки службовця, поліцейський повинен володіти спеціальними прийомами боротьби. Для досягнення дієвості цих прийомів поліцейським необхідно постійно удосконалювати свої уміння та навички у тих сферах фізичної підготовки і спорту, що пов'язані з прийомами боротьби або рукопашного бою [3].

Формування необхідних спеціальних бойових навичок, кидків, больових і задушливих прийомів – це тривалий і трудомісткий процес, який вимагає від співробітників поліції наявності певного рівня розвитку фізичних і морально-вольових, а також особистісних якостей, таких як цілеспрямованість, наполегливість і працьовитість. Попереднє, тренувальне використання бойових навичок в навчальному процесі зі спеціальної фізичної підготовки значно підвищує рівень володіння спеціальними прийомами боротьби службовця [4].

Під час підготовки поліцейських до своєї професійної діяльності, вони проходять навчання з фізичної підготовки, яка відповідно до п. 1 Розділу IX Положення про організацію службової підготовки працівників Національної поліції України (далі – Положення), затвердженого наказом МВС України від

26 січня 2016 р. № 50, складається з загальної фізичної підготовки, яку поліцейський опановує самостійно, а також тактики самозахисту та особистої безпеки (далі – тактика самозахисту) [5].

Отож, реалії забезпечення особистої безпеки поліцейських під час виконання ними службових завдань висвітлюють проблему, яка потребує особливої уваги [6]. Сьогодні прийняття необхідного пакета підзаконних нормативно-правових актів з питань забезпечення особистої безпеки поліцейських, повного забезпечення підрозділів новітніми спеціальними засобами, вироблення чіткої концепції професійної підготовки поліцейських кадрів у сфері використання спеціальних прийомів боротьби, по-перше, дасть змогу покращити захист поліцейського під час виконання оперативно-службових завдань. По-друге, вказане потребує покращення якості спеціальної професійної підготовки майбутніх службовців – поліцейських, які нестимуть службу у лавах правоохоронних органів.

1. Потопа М. О. Особливості фізичної підготовки майбутніх працівників національної поліції України, як складова службової підготовки; зб. наук. праць Гуманітарні та природничі науки: актуальні питання. Івано-Франківськ. 2019. С. 172-175.

2. Про Національну поліцію: Закон України від 2 липня 2015 р. № 580!VIII / Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/580!19> (дата звернення: 23.02.2020).

3. Анісімов Д.О. Застосування фізичної сили як складова особистої безпеки поліцейського: шляхи вдосконалення. *Молодий вчений*. 2020. № 2. С. 270-272.

4. Срьоменко Е. А. Теоретико-методичні основи викладання хортингу у закладах вищої освіти: монографія. Мін-во освіти і науки України, Інститут модернізації змісту освіти. ГС «НФБХУ», 2020. 690 с.

5. Положення про організацію службової підготовки працівників Національної поліції України: Наказ Міністерства внутрішніх справ України від 26 січня 2016 року № 50. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z026016> (дата звернення: 23.02.2020).

6. Ліщук Б. В. Особиста безпека як важлива складова в службовій діяльності поліцейських. *Науковий вісник Львівського державного університету внутрішніх справ*. 2016. №. 4. С. 204-211.